

شناسنامه ماده:

دوره	کد ماده	عنوان ماده	نوع ماده	واحد	نوع واحد	ساعات هفتگی
کارشناسی		تفسیر روایی ۲	تخصصی	۳	نظری	۳
						
رشته	تفسیر					
روش تدریس	محاضره - مطالعات کتابخانه ای - کار در کلاس					
تعریف ماده	<p>منظور از این ماده، گونه‌ای از تفسیر قرآن است که مبتنی بر احادیث (آثار) نقل شده از پیامبر (ص) و صحابه و تابعین می باشد و گفته شده تفسیر قرآن به قرآن نیز جزو تفسیر روایی به حساب می آید. تفسیر روایی با نام‌هایی دیگر همچون تفسیر نقلی، تفسیر مأثور و تفسیر اثری نیز شناخته می‌شود.</p> <p>نخست مقدمه ای در تفسیر روایی با بیان تعریف تفسیر روایی و اقسام آن و به بیان ضوابط و معرفی مراجع می پردازد سپس سوره ای از قرآن انتخاب می شود و کلیه روایات وارده مورد بررسی و نقد قرار داده می شود و به مطالبی همچون سبب و تاریخ نزول و قراءات و تأثیر آن در معنا و بیان ناسخ و منسوخ و الفاظ غریب و مطالب مأثور دیگر پرداخته می شود.</p>					
اهداف ماده	<ol style="list-style-type: none"> ۱. فهم بهتر قرآن با استمداد از روایات ۲. آشنایی با قراءات در آن سوره و تأثیر آن قرائت در معنا ۳. آشنایی با اعراب مشکل و تأثیر آن اوجه در معنا ۴. آشنایی با تفسیر قرآن به قرآن و انواع مختلف آن ۵. آشنایی با اسباب نزول و ناسخ و منسوخ در سوره 					
دستاورد آموزشی	<p>طالب العلم با گذراندن این ماده می تواند:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. قرآن را با استمداد از آیات بهتر درک می کند. ۲. با قرائت آشنا شده و تأثیر معنایی آنها را می فهمد. ۳. با الفاظ غریب مأثور آشنا شده تا به دلالت های معنایی آن پی ببرد. ۴. روایات مأثور در آن سوره و صحت و سقم آنها را تشخیص می دهد. 					

جدول ارزیابی و امتحانات:

ردیف	مورد	حداقل	حداکثر	توضیحات
۱	روایات و صحت و سقم	۱۵٪	۳۵٪	
۲	قراءت و تأثیر معنای آن	۱۵٪	۲۰٪	
۳	سبب و تاریخ نزول	۱۰٪	۲۰٪	
۴	الفاظ غریب و اعراب	۱۵٪	۳۵٪	
۵	ناسخ و منسوخ	۵٪	۱۰٪	

مراجع و مصادر:

- ۱- ابن ابی حاتم، أبو محمد عبد الرحمن بن محمد بن إدريس بن المنذر التميمي، الحنظلي، الرازي، تفسیر القرآن العظيم، ۱۳ جزء، المملكة العربية السعودية، مكتبة نزار مصطفى الباز، المحقق: أسعد محمد الطيب، الطبعة: الثالثة - ۱۴۱۹ هـ
- ۲- ابن جزري، شمس الدين محمد بن محمد بن علي بن يوسف، تحبير التيسير في القراءات العشر ج ۱، الاردن، عمان، دار الفرقان، تحقيق: د. أحمد محمد مفلح القضاة، الطبعة: الأولى، ۱۴۲۱ هـ - ۲۰۰۰ م.
- ۳- ابن حزم، علي بن أحمد بن سعيد بن حزم الظاهري، الناسخ والمنسوخ في القرآن الكريم، ج ۱، بيروت، ناشر دار الكتب العلمية، تحقيق: د. عبد الغفار سليمان البنداري، الطبعة الأولى، ۱۴۰۶ هـ.
- ۴- ابن حنبل، أحمد بن حنبل، مسند الإمام أحمد بن حنبل، جزء ۵۰، مؤسسة الرسالة، المحقق: شعيب الأرنؤوط وآخرون، الطبعة: الثانية ۱۴۲۰ هـ، ۱۹۹۹ م.

- ۵- ابن خالویه، الحسین بن أحمد، أبو عبد الله، *الحجة في القراءات السبع*، ۱ جلد، بیروت، دار الشروق، تحقیق: د. عبد العال سالم مکرم، الطبعة الرابعة، ۱۴۰۱ هـ.ق.
- ۶- ابن زنجلة، عبد الرحمن بن محمد بن زنجلة، أبو زرعة، *حجة القراءات*، ۱ جلد، بیروت، الناشر: مؤسسة الرسالة، تحقیق: سعید الأفغانی، الطبعة الثانية، ۱۴۰۲ - ۱۹۸۲.
- ۷- ابن سیده، علی بن إسماعیل، أبو الحسن، *اعراب القرآن*، شامله
- ۸- ابن فارس، أبو الحسین احمد ابن زکریا، معجم مقاییس اللغة، ۶ جلد، بیروت، دار الفکر، تحقیق: عبد السلام محمد هارون، چاپ اول ۱۳۹۹ هـ.ق.
- ۹- ابن عطیه، أبو محمد عبد الحق بن غالب بن عبد الرحمن بن تمام بن عطية الأندلسی المحاربی، *المحرر الوجيز في تفسير الكتاب العزيز*، ۶ ج، بیروت، دار الکتب العلمیة، المحقق: عبد السلام عبد الشافی محمد، الطبعة: الأولى - ۱۴۲۲ هـ
- ۱۰- ابن کثیر، أبو الفداء إسماعیل بن عمر الدمشقی، *تفسير القرآن العظيم*، ۸ جلد، مدینه منوره، دار طيبة، المحقق: سامی بن محمد سلامة، الطبعة: الثانية ۱۴۲۰ هـ - ۱۹۹۹ م.
- ۱۱- ابن مجاهد، أبو بكر أحمد بن موسى بن العباس بن مجاهد التميمی البغدادي، *كتاب السبعة في القراءات*، ۱ ج، القاهرة، الناشر: دار المعارف، تحقیق: د. شوقي ضيف، الطبعة الثانية، ۱۴۰۰.
- ۱۲- ابو حیان الاندلسی، محمد بن یوسف الشهیر، *تفسير البحر المحیط*، ۱۰ جلد، بیروت، دار الفکر، تحقیق: صدقی محمد جمیل، چاپ اول، ۱۴۲۰ هـ - ق.
- ۱۳- بخاری، محمد بن إسماعیل أبو عبد الله البخاری الجعفی، *الجامع المسند الصحيح المختصر من أمور رسول الله صلى الله عليه وسلم وسننه وأيامه*، ۹ جلد، جدة، ناشر: دار طوق النجاة، تحقیق: محمد زهير بن ناصر الناصر، چاپ اول، ۱۴۲۲ هـ.ق.
- ۱۴- بیضاوی، عبدالله بن عمر، ناصر الدین ابوسعید، *انوار التنزيل واسرار التأويل*، ۲ جلد، بیروت، دار آحياء التراث العربی، المحقق: محمد عبد الرحمن المرعشلی ۱۴۱۸ هـ.ق.
- ۱۵- بغوی، أبو محمد الحسین بن مسعود البغوی، *معالم التنزيل في تفسير القرآن*، ۸ جزء، مدینه منوره، دار طيبة للنشر والتوزيع، حققه وخرج أحاديثه محمد عبد الله النمر - عثمان جمعة ضميرية - سليمان مسلم الحرش، الطبعة: الرابعة، ۱۴۱۷ هـ - ۱۹۹۷
- ۱۶- جوزی، جمال الدین أبو الفرج عبد الرحمن بن علی بن محمد، *زاد المسير في علم التفسير*، ۸ ج، بیروت، دار الکتب العربی، المحقق: عبد الرزاق المهدي، الطبعة: الأولى - ۱۴۲۲ هـ
- ۱۷- خراط، أحمد بن محمد، *مشکل إعراب القرآن*، ۱ جلد، المدینة المنورة، موقع مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، الكتاب مرقم بنفس ترقيم صفحات مصحف المدينة المنورة، بی تا.
- ۱۸- دعاس، قاسم حمیدان، *إعراب القرآن الكريم*، ۳ جلد، دمشق، دار المنیر - دار الفارابی، ۱۴۲۵ ق
- ۱۹- راغب اصفهانی، أبو القاسم حسین بن محمد، *المفردات في غريب القرآن*، لبنان، دار المعرفة، تحقیق محمد سید کیلانی، «بی تا».
- ۲۰- زجاج، إبراهيم بن السری بن سهل، أبو اسحاق الزجاج، *معاني القرآن وإعرابه*، ۱ جلد، بیروت، مصدر الكتاب: موقع الوراق <http://www.alwarraq.com>
- ۲۱- زمخشری، أبو القاسم محمود بن عمر الزمخشری الخوارزمی، *الكشاف عن حقائق التنزيل وعلوم الأقاويل في وجوه التأويل*، ۸ جلد، بیروت، دار الکتب العربی، الطبعة: الثالثة - ۱۴۰۷ هـ
- ۲۲- السمین الحلبي، شهاب الدين، أحمد بن يوسف بن عبد الدائم، *ابو العباس، الدر المصون في علوم الكتاب المكنون*، ۱۱ جزء، دمشق، دار القلم، بی تا.
- ۲۳- سیوطی، جلال الدین عبد الرحمن بن أبی بکر، *الدر المثور*، جلد، بی جا، بی تا.
- ۲۴- سیوطی، جلال الدین عبد الرحمن بن أبی بکر، *ابو الفضل، لباب النقول في اسباب النزول*، ۱ جلد، بیروت، دار إحياء العلوم، بی تا.
- ۲۵- شتیطی، محمد الأمين بن محمد بن المختار الجكنی الشتیطی، *أضواء البيان في إيضاح القرآن بالقرآن*، ۱۰ جلد، بیروت، دار الفکر، ۱۴۱۵ هـ - ق - ۱۹۹۵ م.
- ۲۶- صافی، محمود بن عبد الرحیم، *الجدول في إعراب القرآن*، ۱۶ جلد، دمشق، دار الرشید مؤسسة الإيمان، الطبعة: الرابعة، ۱۴۱۸ هـ
- ۲۷- صنعانی، أبو بکر عبدالرزاق بن همام بن نافع الحمیری الیمانی، *تفسير القرآن*، ۲ جزء، الرياض، الناشر مكتبة الرشد، تحقیق د. مصطفی مسلم محمد، سنة النشر ۱۴۱۰.
- ۲۸- طبری، محمد بن جریر بن یزید بن کثیر بن غالب الأملی، أبو جعفر، *جامع البيان في تأويل القرآن*، ۲۴ جلد، «بی جا»، مؤسسة الرسالة، تحقیق: أحمد محمد شاکر، ۱۴۲۰ هـ.ق.
- ۲۹- عکبری، أبو البقاء، محب الدین عبدالله بن أبی عبدالله الحسین بن أبی البقاء عبدالله بن الحسین، *املاء ما من به الرحمن*، ۱ جلد، بی جا، موقع یعسوب، شامله موافق للمطبوع.
- ۳۰- عکبری، أبو البقاء، محب الدین عبدالله بن أبی عبدالله الحسین بن أبی البقاء عبدالله بن الحسین، *التبيان*، ۲ جلد، بی جا، ناشر: إحياء الكتب العربی، تحقیق: علی محمد البجاوی، بی تا.

- ۳۱- فارسی، الحسن بن أحمد بن عبد الغفار، أبو علی، الحجة للقراء السبعة، ۷ اجزاء، دمشق / بيروت، الناشر: دار المأمون للتراث، المحقق: بدر الدين قهوجی - بشیر جویجایی، راجعه ودقعه: عبد العزيز رباح - أحمد يوسف الدقاق، الطبعة: الثانية، ۱۴۱۳ هـ - ۱۹۹۳ م
- ۳۲- فخر رازی، محمد بن عمر بن الحسين الرازی الشافعی المعروف بالفخر الرازی أبو عبد الله فخر الدين، التفسير الكبير (مفاتيح الغيب من القرآن الكريم)، ۳۲ جلد، بيروت، ناشر دار إحياء التراث العربي، چاپ سوم، ۱۴۲۰ هـ ق.
- ۳۳- فراهیدی، أبی عبد الرحمن الخلیل بن أحمد، کتاب العين، ۸ جلد، ریاض، دار ومکتبة الهلال، تحقیق: د. مهدی المخزومی ود. إبراهيم السامرائی، «بی تا».
- ۳۴- فیروز آبادی، محمد بن یعقوب بن محمد بن إبراهيم بن عمر، أبو طاهر، مجد الدين الشيرازي، بصائر ذوی التمييز فی لطائف الكتاب العزيز، بی جا، بی تا.
- ۳۵- قرطبی، أبو عبد الله محمد بن أحمد بن أبی بکر بن فرح الأنصاری الخزرجی، الجامع لأحكام القرآن، ۲۰ جلد، قاهره، ناشر: دار الكتب المصرية، تحقیق: أحمد البردوني وإبراهيم أطفيش، چاپ دوم، ۱۳۸۴ هـ ق - ۱۹۶۴ م.
- ۳۶- قنوجی، أبو الطیب محمد صديق خان بن حسن بن علی ابن لطف الله الحسيني البخاري، فتح البيان فی مقاصد القرآن، ۱۵ جزء، بيروت، صیدا، المكتبة العصرية للطباعة والنشر، چاپ ۱۴۱۲ هـ ق.
- ۳۷- قیسی، مکی بن أبی طالب، أبو محمد، مشکل إعراب القرآن، ۲ جلد، بيروت، مؤسسة الرسالة، تحقیق: د. حاتم صالح الضامن، چاپ دوم، ۱۴۰۵ هـ ق.
- ۳۸- ماوردی، أبو الحسن علی بن محمد بن محمد بن حبيب البصرى البغدادي، النكت والعيون، ۶ جلد، بيروت، دار الكتب العلمية، تحقیق: السيد ابن عبد المقصود بن عبد الرحيم، «بی تا».
- مجاهد، أبو الحجاج مجاهد بن جبر التابعی المکی القرشي المخزومی، تفسیر مجاهد، ۱ ج، مصر، دار الفكر الإسلامی الحديث، المحقق: الدكتور محمد عبد السلام أبو النيل، الطبعة: الأولى، ۱۴۱۰ هـ - ۱۹۸۹ م.
- ۳۹- محی الدین، الدرویش، إعراب القرآن وبیانه، ۱۰ جزء، سوریه، دار الارشاد، بی تا.
- ۴۰- مزینی، خالد بن سلیمان، المحرر فی أسباب نزول القرآن من خلال الكتب التسعة دراسة الأسباب رواية ودرایة، ۲ جزء، المملكة العربية السعودية، الدمام، دار ابن الجوزی، الطبعة: الأولى، (۱۴۲۷ هـ - ۲۰۰۶ م)
- ۴۱- لحاس، أحمد بن محمد بن إسماعيل، أبو جعفر، إعراب القرآن، ۵ جزء، بيروت، عالم الكتب، ۱۴۰۹ هـ ف.
- ۴۲- نيسابوری، مسلم بن الحجاج أبو الحسن القشيري النيسابوري، المسند الصحيح المختصر بنقل العدل عن العدل إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم، ۵ جلد، بيروت، دار إحياء التراث العربي، تحقیق: محمد فؤاد عبد الباقي «بی تا».
- ۴۳- نيسابوری، نظام الدين حسن بن محمد بن حسين القمي النيسابوري، تفسیر النيسابوري، ۳ ج، بی جا، بی تا.
- ۴۴- الواحدي النيسابوري، علی بن أحمد، أبو الحسن، اسباب النزول، ۱ جلد، بی جا، بی تا.
- ۴۵- الهذلي المغربي، يوسف بن علی بن جبارة ابن محمد بن عقيل، أبو القاسم، الكامل فی القراءات والأربعين الزائدة عليها، ۱ جلد، بی جا، الناشر: مؤسسة سما للتوزيع والنشر، تحقیق: جمال بن السيد بن رفاعي الشايب، الطبعة: الأولى، ۱۴۲۸ هـ - ۲۰۰۷ م.
- ۴۶- ياسين، أ. د. حكمت بن بشير بن ياسين، موسوعة الصحيح المسبور من التفسير بالمأثور، ۴ جزء، مدینه منوره، دار المآثر للنشر والتوزيع والطباعة، الطبعة: الأولى، ۱۴۲۰ هـ - ۱۹۹۹ م.

المراجع الرئيسي:

- لغويات: العين، معجم مقاييس، مفردات راغب
- اعراب: اعراب القرآن لابن سيده و الزجاج، التبيان في إعراب القرآن - للعكبري، الدرالمصون للسمين الحلبي
- مأثور: تفسیر طبری، ابی حاتم، ابن كثير، بغوی، اسباب النزول للواحدی - الباب للسيوطی
- قراءات: السبعة في القراءات - ابن مجاهد - الحجة في القراءات السبع - ابن خالويه - الحجة للقراء السبعة، أبو علی الفارسی
- مراجع فرعية:
- تفسیر ابن عطية، البحر المحيط، توجیه القراءات للزنجله موسوعة الصحيح المسبور من التفسير بالمأثور. حكمت بن بشير، المحرر في أسباب نزول القرآن للمزني

سرفصل های ماده:

جلسات هفتگی	موضوعات	مقرر تدریس
۱	۳۱ تا ۳۸ زنگ اول: با بیان لغات غریب (۵ مورد)، اعراب مشکل (۳ مورد)، زنگ دوم: اقوال و روایات وارده همراه باترجیح ، زنگ سوم: بیان آیات مثانی و جمع بندی مقطع	العین للفراهیری ج ۸ ص ۱۲ (معجم مقاییس ج ۳ ص ۴۳۵) (مفردات ص ۴۷۶). (إعراب القرآن لدعاس ج ۱ ص ۳۰۱). (إعراب القرآن للدرویش ج ۳ ص ۱۰۵). (تفسیر مجاهد ص ۳۲۱). (زاد المسیر للجوزی ج ۲ ص ۲۶) (تفسیر طبری ج ۱ ص ۳۴۵) (تفسیر ابی حاتم ج ۴ ص ۱۲۸۵). صحیح المسبورج ۲ ص ۲۳۷) (معالم التنزیل للبقوی ج ۳ ص ۱۴۲) «صحیح مسلم ج ۴ ص ۱۹۹۷). (اضواء البیان ج ۷ ص ۱۸) (تفسیر ابن کثیر ج ۳ ص ۲۵۳).
۲	آیه ی ۴۱ تا ۳۹ زنگ اول : با بیان لغات غریب، اعراب مشکل، قراءات و توجیه آن زنگ دوم: اقوال و روایات وارده همراه باترجیح ، زنگ سوم: جمع بندی مقطع و بیان آیات مثانی	العین للفراهیری ج ۷ ص ۹۱) (مقاییس ج ۳ ص ۲۷۹) (مفردات راغب ص ۲۸۶). (زاد المسیر ج ۲ ص ۲۸)، (إعراب القرآن لابن سیده ج ۴ ص ۲۲). (مُشکِل إعراب القرآن للخراط ص ۱۳۲). فتحُ البیان للقنوجی ج ۴ ص ۱۳۹). (مشکل إعراب القرآن للقیسی ص ۲۵۱). (الحجّه للزنجله ص ۲۴۹). (الحجّة لابن خالویه ج ۱ ص ۱۳۹). (صحیح الترمذی ۲۸۲۷ ح) (تفسیر ابن عطیه ج ۲ ص ۲۶۹). (تفسیر قرطبی ج ۶ ص ۳۹۳) (الکامل فی القراءات ج ۱ ص ۵۳۸). (تفسیر مجاهد ج ۱ ص ۳۲۱). (تفسیر طبری ج ۱۱ ص ۳۵۱) (تفسیر ابی حاتم ج ۴ ص ۱۲۸۷). (تفسیر عبدالرزاق ج ۲ ص ۲۶۳) صحیح المسبورج ۲ ص ۳۲۹) (تفسیر ابن کثیر ج ۱ ص ۱۳۸). (اضواء ج ۷ ص ۱۹) (بصائر للفیروزآبادی ج ۱ ص ۱۳۵).
۳	آیه ی ۴۴ تا ۴۲ زنگ اول: با بیان لغات غریب، اعراب مشکل، زنگ دوم: قراءات ، اقوال و روایات وارده همراه باترجیح ، زنگ سوم: بیان آیات مثانی و جمع بندی مقطع	(مقاییس ج ۱ ص ۶۸) (مفردات راغب ص ۱۳) (العین ج ۷ ص ۳۱۶). (تفسیر ابن ابی حاتم ج ۴ ص ۲۸۸ و ۲۸۹). (مُشکِل إعراب القرآن للخراط ج ۱ ص ۱۳۳). (التبیان العکبری ج ۱ ص ۲۴۳) (الحجّه للزنجله ص ۲۴۹). (کتاب السبعة لابن مجاهد ص ۲۵۴). (مسند احمد ۱۴۵/۴) (صحیح البخاری ج ۶ ص ۵۵) (تفسیر مجاهد ص ۳۲۱). (تفسیر ابی حاتم ج ۴ ص ۲۸۸) (تفسیر طبری ج ۱۱ ص ۳۶۱) (صحیح المسبورج ۲ ص ۴۲۰) (اضواء ج ۲ ص ۳۰) (بصائر للفیروز آبادی ج ۱ ص ۱۳۵).
۴	۴۷ تا ۴۵ زنگ اول: با بیان لغات غریب، اعراب مشکل، زنگ دوم: قراءات و توجیه آن ، اقوال و روایات وارده همراه باترجیح ، زنگ سوم: المعنی الاجمالی و جمع بندی مقطع	(مقاییس ج ۲ ص ۳۲۴) (مفردات راغب ص ۱۶۴) (العین ج ۸ ص ۳۱) (إعراب القرآن لابن سیده ج ۴ ص ۲۳) (زاد المسیر للجوزی ج ۲ ص ۳۰). (مُشکِل إعراب القرآن للخراط ج ۱ ص ۱۳۳). (الحجّة فی القراءات ابن خالویه ج ۱ ص ۱۳۹). (الحجّة للقراء السبعة ابوعلی ج ۳ ص ۲۸۷). (کتاب السبعة لابن مجاهد ص ۳۲۱) (تفسیر طبری ج ۱۱ ص ۳۶۴) (صحیح البخاری ج ۶ ص ۵۵) (عبدالرزاق ج ۱ ص ۲۰۶) (تفسیر ابی حاتم ج ۴ ص ۱۲۹۴) (صحیح المسبورج ۲ ص ۲۴۱) (تفسیر ابن کثیر ج ۳ ص ۲۵۶) (بصائر للفیروز آبادی ج ۱ ص ۱۳۵).
۵	۴۸ تا ۵۱ زنگ اول: با بیان لغات غریب، اعراب مشکل، زنگ دوم: اسباب نزول، اقوال و روایات وارده همراه باترجیح ، زنگ سوم: بیان آیات مثانی و جمع بندی مقطع	(العین ج ۷ ص ۲۴۱) (مقاییس ج ۲ ص ۳۹۲) (مفردات راغب ص ۲۴۱) (مُشکِل إعراب القرآن للخراط ج ۱ ص ۱۳۳) (إعراب القرآن لدعاس ج ۱ ص ۳۰۵) (إعراب القرآن للدرویش ج ۳ ص ۱۱۹) (زاد المسیر للجوزی ج ۲ ص ۳۰). (تفسیر ابی حاتم ج ۴ ص ۱۲۹۵) (تفسیر طبری ج ۱۱ ص ۲۰۷) (تفسیر مجاهد ص ۳۲۲). (صحیح المسبورج ۲ ص ۲۴۱) (فتح البیان قنوجی ج ۴ ص ۱۴۵) (تفسیر بغوی ج ۳ ص ۱۴۵) (تفسیر ابن کثیر ج ۳ ص ۲۵۸) (اضواء البیان ج ۷ ص ۱۴) (بصائر للفیروز آبادی ج ۱ ص ۱۳۵).

<p>العین فراهیری ج ۷ ص ۴۰۲ (مفردات راغب ص ۳۰۲) (مقایس ج ۳ ص ۴۵۵) مُشکِل اعراب القرآن للخراط ج ۱ ص ۱۳۳). (التبیان ج ۴ ص ۲۴۳) (اعراب القرآن لابن سیده ج ۱ ص ۲۴) (صحیح مسلم ۸/۱۷۸) (مسند احمد ج ۷ ص ۹۲) (تفسیر ابن عطیه ج ۲ ص ۲۹۵). (المحرر للمزینی ج ۱ ص ۵۲۶). (الحجه للزنجله ص ۲۵۱) (الدر الصون ج ۴ ص ۶۴۰) (الحجة فی القراءات ابن خالویه ج ۱ ص ۱۴۰) (البحر المحيط لابن حبان ج ۴ ص ۲۵۱) (تفسیر طبری ج ۱۱ ص ۳۸۱) (تفسیر عبد الرزاق ج ۲ ص ۲۸۶) (صحیح المسبور ج ۲ ص ۲۴۲). (تفسیر ابن کثیر ج ۳ ص ۲۶۴)</p>	<p>۵۳ تا ۵۲ زنگ اول: با بیان لغات غریب، اعراب مشکل، زنگ دوم: اسباب النزول قراءات وتوجیه آن ، اقوال وروایات وارده همراه با ترجیح و زنگ سوم: المعنی الاجمالی بیان آیات مثنائی و جمع بندی مقطع</p>	<p>۶</p>
<p>العین للفراهیری ج ۷ ص ۲۶۵). (مفردات راغب ص ۲۳۹) (مقایس ج ۳ ص ۹۰) (اعراب القرآن للدرویش ج ۳ ص ۱۲۶) (مشکل اعراب القرآن للقیسی ج ۱ ص ۲۵۵). (زاد المسیر ج ۲ ص ۳۴) (اسباب نزول واحدی ج ۱ ص ۴۳۵). (الحجه للزنجله ص ۲۵۳) (الحجة فی القراءات ابن خالویه ج ۱ ص ۱۳۹) (انظر تفسیر طبری ج ۱۱ ص ۳۹۰) (تفسیر ابی حاتم ج ۴ ص ۱۳۰۰) (زاد المسیر ج ۲ ص ۳۵) (فتح البیان للقنوجی ج ۴ ص ۱۵۰) (مجاهد ص ۲۷۰) (صحیح المسبور ج ۲ ص ۲۴۳) (اضواء البیان ج ۷ ص ۲۱) (تفسیر ابن کثیر ج ۳ ص ۲۶۲).</p>	<p>۵۶ تا ۵۴ زنگ اول: با بیان لغات غریب، اعراب مشکل، زنگ دوم: اسباب نزول، قراءات وتوجیه آن. اقوال وروایات وارده همراه با ترجیح ، زنگ دوم: المعنی الاجمالی بیان آیات مثنائی و جمع بندی مقطع</p>	<p>۷</p>
<p>(مفردات راغب ص ۴۰۴) (مقایس ج ۴ ص ۴۷۰) (العین للفراهیری ج ۳ ص ۱۹۴) (اعراب القرآن لدعاس ج ۱ ص ۳۰۸) (اعراب القرآن للدرویش ج ۳ ص ۱۲۸) (مشکل اعراب القرآن للقیسی ج ۱ ص ۲۵۵). اسباب النزول للواحدی ص ۱۵۳) (زاد المسیر ج ۲ ص ۳۶) (الحجة فی القراءات ابن خالویه ج ۱ ص ۱۴۱). (تفسیر ابی حاتم ج ۴ ص ۱۳۰۳) (تفسیر طبری ج ۱۱ ص ۳۹۹) (تفسیر ابن کثیر ج ۳ ص ۲۶۴) (تفسیر بغوی ج ۳ ص ۱۴۹) (اضواء البیان ج ۴ ص ۳۴۷) (صحیح البخاری ۴/۱۶۹۳) (صحیح المسبور ج ۲ ص ۲۴۴)</p>	<p>۵۹ تا ۵۷ زنگ اول: با بیان لغات غریب، اعراب مشکل، زنگ دوم: اسباب النزول وقراءات وتوجیه آن ، اقول وروایات وارده همراه با ترجیح ، زنگ سوم : المعنی الاجمالی. بیان آیات مثنائی و جمع بندی مقطع</p>	<p>۸</p>
<p>العین للفراهیری ج ۸ ص ۴۱۰). (مفردات راغب ص ۵۲۸) (مقایس ج ۶ ص ۱۲۹) (اعراب القرآن لدعاس ج ۱ ص ۳۰۹) (اعراب القرآن للدرویش ج ۳ ص ۱۳۵) (مشکل اعراب القرآن للخراط ج ۱ ص ۱۳۵) (الحجه للزنجله ص ۲۵۵) (الحجة للقراءات للفارسی ج ۳ ص ۳۲۱) (تفسیر ابی حاتم ج ۴ ص ۱۳۰۶) (تفسیر طبری ج ۱۱ ص ۴۰۵) (عبد الرزاق ج ۱ ص ۲۰۹) (صحیح المسبور ج ۲ ص ۲۴۵) (اضواء البیان ج ۷ ص ۳۳)</p>	<p>۶۲ و ۶۰ زنگ اول: با بیان لغات غریب، اعراب مشکل، زنگ دوم: قراءات وتوجیه آن ، اقول وروایات وارده همراه با ترجیح ، زنگ سوم : المعنی الاجمالی. بیان آیات مثنائی و جمع بندی مقطع</p>	<p>۹</p>
<p>العین للفراهیری ج ۶ ص ۱۸۶). (مفردات راغب ص ۴۸۳) (مقایس ج ۵ ص ۳۹۷) (اعراب القرآن لدعاس ج ۱ ص ۳۱۱) (اعراب القرآن للدرویش ج ۳ ص ۱۳۹) (مشکل اعراب القرآن للخراط ج ۱ ص ۱۳۵) (لباب النقول للسیوطی ص ۱۰۰) (الحجه للزنجله ص ۲۵۵) (الحجة فی القراءات ابن خالویه ج ۳ ص ۱۴۱) (تفسیر ابی حاتم ج ۴ ص ۱۳۰۶) (تفسیر طبری ج ۱۱ ص ۴۱۵) (صحیح البخاری ۸/۱۴۱) (صحیح مسلم ۴/۲۲۱۶) (تفسیر ابن کثیر ج ۳ ص ۲۷۶) (صحیح المسبور ج ۲ ص ۲۴۷) (تفسیر ابن کثیر ج ۳ ص ۲۶۸)</p>	<p>۶۵ و ۶۳ زنگ اول: با بیان لغات غریب، اعراب مشکل، زنگ دوم: اسباب النزول قراءات وتوجیه آن ، اقول وروایات وارده همراه با ترجیح ، زنگ سوم: بیان آیات مثنائی و جمع بندی مقطع</p>	<p>۱۰</p>

<p>العین للفراهیری ج ۵ ص ۴۰۵). (مفردات راغب ص ۵۳۱) (مقایس ج ۶ ص ۱۳۶) (إعراب القرآن لدعاس ج ۱ ص ۳۱۱) (الجدول فی إعراب القرآن للصفی ج ۷ ص ۱۸۰) (معالم التنزیل للبعوی ج ۲ ص ۱۳۳) (زاد المسیر لابن الجوزی ج ۲ ص ۴۲) (الحجّه للزنجله ص ۲۵۶) (الحجّه فی القراءات لابن خالویه ج ۱ ص ۱۴۲) (تفسیر ابی حاتم ج ۴ ص ۱۳۱۵) (تفسیر طبری ج ۱۱ ص ۴۳۵) (صحیح المسبور ج ۲ ص ۲۴۷) (بصائر للفیروز آبادی ج ۱ ص ۱۳۰) (زاد المسیر لابن الجوزی ج ۲ ص ۴۲) (اضواء البیان ج ۷ ص ۳۲) (بصائر للفیروز آبادی ج ۱ ص ۱۳۵).</p>	<p>۶۹ و ۶۶ زنگ اول: با بیان لغات غریب، اعراب مشکل، زنگ دوم: اسباب النزول؛ قراءات و توجیه آن، اقوال و روایات وارده همراه با ترجیح، زنگ سوم: بیان آیات مثانی و جمع بندی مقطع</p>	<p>۱۱</p>
<p>العین للفراهیری ج ۵ ص ۴۰۵). (مفردات راغب ص ۵۳۱) (مقایس ج ۶ ص ۱۳۶) (إعراب القرآن لدعاس ج ۱ ص ۳۱۱) (الجدول فی إعراب القرآن للصفی ج ۷ ص ۱۸۰) (معالم التنزیل للبعوی ج ۲ ص ۱۳۳) (زاد المسیر لابن الجوزی ج ۲ ص ۴۲) (الحجّه للزنجله ص ۲۵۶) (الحجّه فی القراءات لابن خالویه ج ۱ ص ۱۴۲) (تفسیر ابی حاتم ج ۴ ص ۱۳۱۵) (تفسیر طبری ج ۱۱ ص ۴۳۵) (صحیح المسبور ج ۲ ص ۲۴۷) (بصائر للفیروز آبادی ج ۱ ص ۱۳۰) (زاد المسیر لابن الجوزی ج ۲ ص ۴۲) (اضواء البیان ج ۷ ص ۳۲) (بصائر للفیروز آبادی ج ۱ ص ۱۳۵).</p>	<p>۷۳ و ۷۰ زنگ اول: با بیان لغات غریب، اعراب مشکل، زنگ دوم: اسباب النزول؛ قراءات و توجیه آن، اقوال و روایات وارده همراه با ترجیح، زنگ سوم: بیان آیات مثانی و جمع بندی مقطع</p>	<p>۱۲</p>